

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ที่กล่าวกันว่าเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง ทุกองค์การต้องเผชิญกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลก ภูมิภาค ประเทศ สังคม องค์กร กลุ่มและบุคคล ทั้งในด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ค่านิยม ข่าวสารเทคโนโลยี และอื่น ๆ และผลจากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งสำหรับประเทศไทยได้เผชิญกับภาวะวิกฤติเศรษฐกิจอย่างรุนแรง และมีผลกระทบต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน หากมองในระดับองค์กร ทุกองค์การในภาครัฐ รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนและในทุกระดับ ทุกกลุ่มองค์กร มีความจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ตนเอง หรืออาจจะต้องเปรียบเทียบกับคู่แข่งทั้งในจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคปัญหาต่าง ๆ ขององค์กร สำหรับการเปลี่ยนแปลงในระดับองค์กรในยุคนี้มีใช้เป็นการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย หากแต่ว่าต้องมีการเปลี่ยนแปลงแบบที่ต้องมีการเปลี่ยนสภาพของตนเองเพื่อนำไปสู่สิ่งที่ดีกว่า ส่วนสำหรับในระดับองค์กรในยุคปัจจุบันวงการวิชาการต่างมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพ หรือประสิทธิผลขององค์กร ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน แรงจูงใจและความพึงพอใจในการทำงาน ซึ่งปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่ได้รับการยอมรับว่ามีอิทธิพลมากคือ ภาวะผู้นำ ทั้งภาวะผู้นำของผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาในทุก ๆ ระดับในองค์กรโดยการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันจึงทำให้บริบทในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการศึกษาเปลี่ยนไปหลายองค์การได้กำหนดกลยุทธ์การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และต้องมีการเตรียมความพร้อมที่จะต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าวได้แก่ คุณภาพของคน ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ขาดคุณภาพการศึกษาระดับอื่นก็จะขาดคุณภาพตามไปด้วย และในการจัดการศึกษาจะมุ่งเน้นทักษะกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรมการสร้างสรรค์และจรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ และเสริมสร้างองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ผู้ที่มีหน้าที่และมีความรับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 2-4)

ผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา จะต้องแสดงออกซึ่งภาวะให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ คน เวลา สถานที่ ตลอดจนสภาพแวดล้อม ในบริบทดังกล่าวภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจะสะท้อนให้เห็นถึงผลการจัดการศึกษาและการบริหารงานในสถานศึกษา ดังที่ อรรถพร พงษ์วาท (2544, หน้า 58) กล่าวว่า คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนจะเป็นเช่นไร ขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในการ

บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารมีความจำเป็นต้องสร้างความสมดุลระหว่างภารกิจของโรงเรียนกับบุคคลผู้ทำงาน ทำอย่างไรจึงจะให้งานมีประสิทธิภาพและครูมีความสุขในการทำงาน คือ ได้ทั้งงานและตั้งใจของผู้ทำงาน เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเปรียบเสมือนผู้ควบคุมกลไกขับเคลื่อนสิ่งต่าง ๆ ไปทุกส่วน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับจึงมีความสำคัญไม่แพ้กัน ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะมีลักษณะต่าง ๆ ที่บ่งบอกถึงความเป็นผู้บริหารทั้งด้านบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ มีบารมี มีอำนาจ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรืออาวุโส แต่สิ่งที่ขาดไม่ได้ก็คือภาวะผู้นำที่จะต้องนำพาสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องไปสู่การพัฒนา เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายของการศึกษาของชาติ

ผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามแนวคิดดั้งเดิมบนพื้นฐานของข้อสมมติฐานว่าผู้นำขาดวิสัยทัศน์และพลังที่จะนำการเปลี่ยนแปลง และขณะเดียวกันผู้นำก็ต้องมีความมั่นใจในการที่จะใช้ความสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ ดังนั้นผู้บริหารจะต้องแสดงบทบาทภาวะผู้นำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความศรัทธาและเชื่อมั่น เชื่อมั่น และตระหนักถึงความต้องการซึ่งกันและกัน อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพทั้งสองฝ่าย คือเปลี่ยนผู้ตามให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนผู้นำการเปลี่ยนแปลงไปเป็นผู้นำแบบจริยธรรม กล่าวคือ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะตระหนักถึงความต้องการของผู้ตามให้สูงขึ้นและทำให้ผู้ตามเกิดจิตสำนึกของอุดมการณ์และยึดค่านิยมเชิงจริยธรรม เช่น อีสรภาพความยุติธรรม ความเสมอภาค สันติภาพ และสิทธิมนุษยชน ซึ่ง แบส, และอโวลิโอ (Bass, & Avolio, 1990, pp.114-122) ได้เสนอโมเดลภาวะผู้นำเต็มรูปแบบ โดยการใช้ผลวิเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (transformational leadership) เป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตาม โดยความพยายามและคาดหวังในการพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้น และมีศักยภาพมากขึ้นทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของกลุ่มและองค์การจูงใจผู้ร่วมงานได้ไกลเกินกว่าความสนใจไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มหรือสังคม ซึ่งกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ตามที่จะกระทำ โดยผ่านองค์ประกอบของพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ (หรือที่เรียกว่า 4I's (four I's) คือ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (idealized influence) 2) การสร้างแรงบันดาลใจ (inspirational motivation) 3) การกระตุ้นการใช้ปัญญา (intellectual stimulation) และ 4) การมุ่งความสัมพันธเป็นรายคน (individualized consideration) ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ภาวะผู้นำเพื่อให้ผู้ตามมีความเต็มใจ และกระตือรือร้นที่จะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2540, หน้า 1) จากการศึกษาของแบส (Bass, 1985, p.48) เกี่ยวกับภาวะผู้นำนั้น มีแนวทางใหม่แนวทางหนึ่งที่ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีความคิดว่าผู้นำจะต้องเป็นผู้เปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของผู้ตามให้เกิดความพยายามที่จะ

ปฏิบัติงานเกินเป้าหมายที่กำหนด ต้องเปลี่ยนทัศนคติ ความเชื่อ แรงจูงใจ และความเชื่อของผู้ตามให้มีวุฒิภาวะอยู่ในระดับสูง

การดำเนินงานในสถานศึกษาทุกแห่งจะสัมฤทธิ์ผลดังเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้มากน้อยเพียงใดนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องอาศัยกลยุทธ์ในการบริหารให้เหมาะสมเพื่อที่จะเสริมสร้างให้สถานศึกษาบรรลุผลสัมฤทธิ์สู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาได้อย่างดียิ่งเพียบพร้อมไปด้วยประสิทธิภาพและศักยภาพทัดเทียมหรือก้าวล้ำนำหน้าสถานศึกษาแห่งอื่น ๆ จนเป็นที่ประจักษ์และยกย่องของสังคมส่วนรวมประกอบไปด้วยความชำนาญ ความรอบรู้ ประสบการณ์ และวิสัยทัศน์ที่สามารถหลอมรวมศิลปะต่าง ๆ เข้ามาใช้กับการบริหารสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ได้แก่การเอาจริงเอาจังในการทำงานการรู้จักพลิกแพลงตามสถานการณ์การผสมผสานให้บังเกิดประโยชน์การจัดทรัพยากรมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนการจัดระบบในสถานศึกษาให้สัมพันธ์กัน (อำนวยการชัย ปฏิพัทธ์เผ่าพงศ์, 2543, หน้า 15) อันจะส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารสถานศึกษาของตนให้เป็นระเบียบด้วยความรอบคอบรัดกุมและทันสมัยครบถ้วนในทุกด้านทั้งด้านวิชาการการบริหารบุคลากรการจัดการเรียนการสอนการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาการสานสร้างพันธมิตรระหว่างสถานศึกษากับสังคมภายนอก

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา คุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ เพื่อจะได้นำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อีกทั้งทำให้ทราบข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งข้อเสนอแนะ เพื่อให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพตามเป้าหมาย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ เมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง อายุ วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา สำหรับใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริม การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ ปีการศึกษา 2557 จำนวน 16 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 558 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 37 คน และครูจำนวน 521 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ ปีการศึกษา 2557 เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน ผู้ศึกษาจึงใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีค่าความคลาดเคลื่อน .05 ในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (สุวริย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2553, หน้า 34) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด 233 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 15 คน และครู 218 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) คือ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกได้ดังนี้

2.1.1 ตำแหน่ง

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ครู

2.1.2 อายุ

- 1) น้อยกว่า 30 ปี
- 2) 30 – 40 ปี
- 3) 40 ปีขึ้นไป

2.1.3 วุฒิการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี / เทียบเท่า
- 2) สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.4 วิทย์ฐานะ

- 1) ไม่มีวิทย์ฐานะ
- 2) ชำนาญการ
- 3) ชำนาญการพิเศษ หรือสูงกว่า

2.1.5 ประสบการณ์ในการทำงาน

- 1) น้อยกว่า 10 ปี
- 2) 10 - 20 ปี
- 3) มากกว่า 20 ปีขึ้นไป

2.1.6 ขนาดของสถานศึกษา

- 1) ขนาดเล็ก (นักเรียน 1 - 120 คน)
- 2) ขนาดกลาง (นักเรียน 121 - 300 คน)
- 3) ขนาดใหญ่ (นักเรียน 301 คนขึ้นไป)

2.2 ตัวแปรตาม (independent variables) ได้แก่ คุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 2.2.1 คุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างวิสัยทัศน์
- 2.2.2 คุณลักษณะผู้นำที่มีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์
- 2.2.3 คุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างแรงดลใจ
- 2.2.4 คุณลักษณะผู้นำที่มีการกระตุ้นการใช้ปัญญา
- 2.2.5 คุณลักษณะผู้นำที่มีการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสรุปเป็นนิยามศัพท์ได้ดังนี้
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง รูปแบบ หรือลักษณะที่ต้องการและสร้างความพึงพอใจได้ เพื่อให้เป็นตัวอย่างที่ดีในการปฏิบัติ

ทัศนะ หมายถึง ข้อเสนอแนะในเรื่องใด ๆ อย่างมีเหตุผล

คุณลักษณะ หมายถึง ลักษณะเด่นในตัวบุคคลที่แสดงออกมาเป็นเครื่องหมายแสดงถึงความเป็นตัวตนนั้น ๆ

ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใด บุคคลหนึ่งหรือมากกว่า พยายามใช้อิทธิพลของตนหรือกลุ่มตน กระตุ้น ชี้นำ ผลักดันให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่น มีความเต็มใจ และกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ตามต้องการโดยมีความสำเร็จของกลุ่มหรือองค์การเป็นเป้าหมาย

คุณลักษณะภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถของผู้นำในการชี้แนะ สั่งการหรือ อำนวยการ หรือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้อื่นเพื่อให้มุ่งไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้

คุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงาน โดยการเปลี่ยนสภาพหรือเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้น ประกอบด้วยคุณลักษณะ 5 ประการ ดังนี้

1. คุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างวิสัยทัศน์หมายถึง การกำหนดทิศทางในอนาคตระยะยาว ซึ่งมีลักษณะท้าทายไปสู่ความก้าวหน้า วิสัยทัศน์จึงเปรียบเสมือนแผนที่ประกอบการเดินทางสู่เป้าหมาย เป็นการสร้างสรรค์อนาคตจากข้อมูลในปัจจุบัน ความหวัง ความฝันและโอกาสพยายามดำเนินการให้เป็นไปตามที่คาดหวังไว้

2. คุณลักษณะผู้นำที่มีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ หมายถึง กระบวนการของผู้นำในการสื่อสารความคิดเพื่อให้ได้รับการยอมรับ และมีแรงจูงใจเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนจากผู้ตามเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลให้กระทำไปในทางที่ก่อให้เกิดผลที่ตั้งใจไว้

3. คุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างแรงดลใจ หมายถึง วิธีการใด ๆ ที่สามารถดึงเอา ศักยภาพของคนที่ยังคงเหลืออยู่ ออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ร่วมงานและองค์กรให้มากที่สุด เพื่อให้ทำงานได้อย่างเต็มที่และงานขององค์กรบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

4. คุณลักษณะผู้นำที่มีการกระตุ้นการใช้ปัญญา หมายถึง การสนับสนุนให้เกิดความเฉลียวฉลาด ให้เกิดความคิด มีเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งทำให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรในการทำงาน

5. คุณลักษณะผู้นำที่มีการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน หมายถึง การที่ผู้นำสนใจในผู้ตามแต่ละคนอย่างใกล้ชิด ส่งเสริมและพัฒนาผู้ตาม ตามความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ ตลอดจนผู้นำปฏิบัติต่อผู้ตามอย่างเท่าเทียมกัน

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรทางวิชาชีพที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษา โดยการนำสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ขององค์กร เพื่อให้องค์กรเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

ครู หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่หลักทางด้าน การเรียนการสอนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ

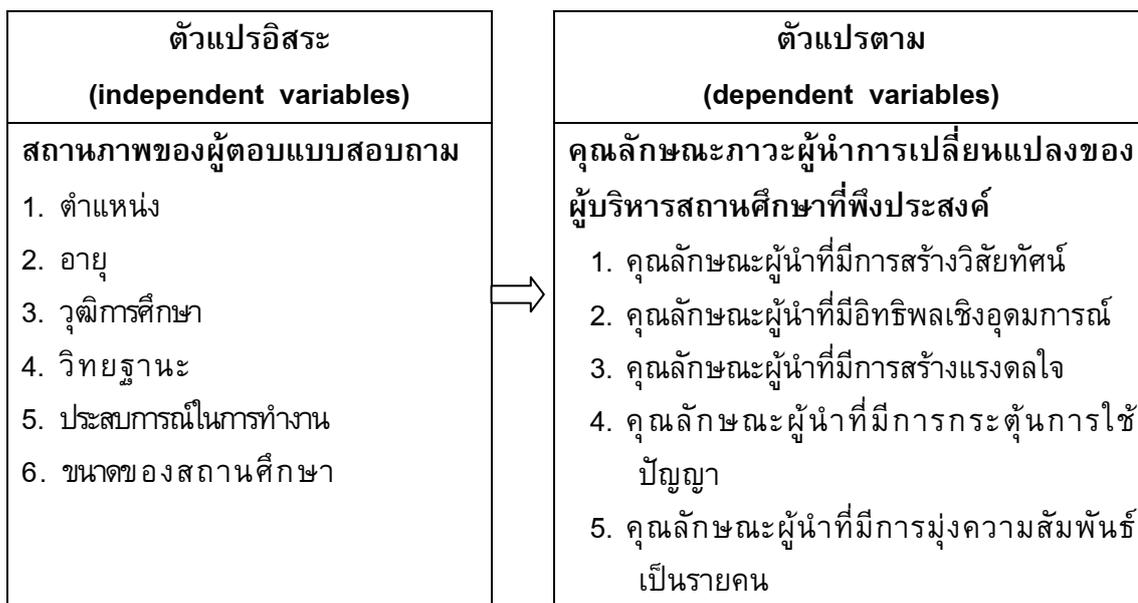
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานศึกษา

กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์กรอบแนวคิดของเบนนิส, และนาฮัส (Bennis, & Nanus, 1985, pp.70-72), และ แบล, และอโวลิโอ (Bass, & Avolio, 1990, pp.213-272) ดังภาพ 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์กรอบแนวคิด

เบนนิส, และนาฮัส (Bennis, & Nanus, 1985, pp.70-72)	แบล, และอโวลิโอ (Bass, & Avolio, 1990, pp.213-272)	สังเคราะห์
1) การสร้างวิสัยทัศน์	1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (idealized influence)	1) คุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างวิสัยทัศน์
2) การสร้างบารมี	2) การสร้างแรงบันดาลใจ (inspirational motivation)	2) คุณลักษณะผู้นำที่มีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์
3) การคำนึงถึงความเป็นเอกบุคคล	3) การกระตุ้นภูมิปัญญา (intellectual stimulation)	3) คุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างแรงดลใจ
4) การกระตุ้นปัญญา	4) การมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน (individualized consideration)	4) คุณลักษณะผู้นำที่มีการกระตุ้นการใช้ปัญญา
5) การสร้างแรงบันดาลใจ		คุณลักษณะผู้นำที่มีการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

คุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตาม
 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขต
 ประเวศ แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามเมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง อายุ วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ
 ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา